

Rolnummer 5309
Arrest nr. 2/2013 van 17 januari 2013

A R R E S T

In zake : het beroep tot vernietiging van de artikelen 105, eerste lid, en 106 van de wet van 28 december 2011 houdende diverse bepalingen (berekening van pensioenen van de openbare sector), ingesteld door Patrick Christiaen.

Het Grondwettelijk Hof,

samengesteld uit de voorzitters M. Bossuyt en R. Henneuse, en de rechters L. Lavrysen, J.-P. Moerman, E. Derycke, J. Spreutels en P. Nihoul, bijgestaan door de griffier P.-Y. Dutilleux, onder voorzitterschap van voorzitter M. Bossuyt,

wijst na beraad het volgende arrest :

*

*   *   *

I. *Onderwerp van het beroep en rechtspleging*

Bij verzoekschrift dat aan het Hof is toegezonden bij op 6 februari 2012 ter post aangetekende brief en ter griffie is ingekomen op 7 februari 2012, is beroep tot vernietiging ingesteld van de artikelen 105, eerste lid, en 106 van de wet van 28 december 2011 houdende diverse bepalingen (berekening van pensioenen van de openbare sector) (bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad* van 30 december 2011, vierde editie) door Patrick Christiaen, wonende te 9890 Gavere, Kasteeldreef 22.

De Ministerraad heeft een memorie ingediend, de verzoekende partij heeft een memorie van antwoord ingediend en de Ministerraad heeft ook een memorie van wederantwoord ingediend.

Op de openbare terechtzitting van 5 december 2012 :

- is verschenen : Mr. A. Carton *loco* Mr. D. D'Hooghe en Mr. L. Schellekens, advocaten bij de balie te Brussel, voor de Ministerraad;
- hebben de rechters-verslaggevers L. Lavrysen en J. Spreutels verslag uitgebracht;
- is de voornoemde advocaat gehoord;
- is de zaak in beraad genomen.

De bepalingen van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof met betrekking tot de rechtspleging en het gebruik van de talen werden toegepast.

II. *In rechte*

- A -

Wat het belang betreft

A.1. De verzoekende partij vordert de vernietiging van de artikelen 105, eerste lid, en 106 van de wet van 28 december 2011 houdende diverse bepalingen, omdat die artikelen haar een financieel nadeel dreigen te berokkenen. Immers, de bestreden bepalingen wijzigen de manier waarop het pensioen in de toekomst zal worden berekend voor diegenen die als statutair vast benoemde ambtenaren tewerkgesteld zijn bij een Vlaamse overheid en op 1 januari 2012 de leeftijd van 50 jaar nog niet hebben bereikt. Er zal, met ingang van 1 januari 2012, voor de berekening van het pensioen van de verzoekende partij, rekening worden gehouden met een referentiewedde die overeenstemt met de gemiddelde wedde van de laatste 10 loopbaanjaren, en niet meer, zoals voorheen, met een referentiewedde die overeenstemt met de gemiddelde wedde van de laatste 5 loopbaanjaren.

Derhalve meent de verzoekende partij te doen blijken van het rechtens vereiste belang.

Ten gronde

A.2.1. Als enig middel wordt door de verzoekende partij aangevoerd dat de bestreden bepalingen de artikelen 10 en 11 van de Grondwet zouden schenden, aangezien er te dezen geen redelijke verantwoording zou bestaan voor het door de wetgever ingevoerde verschil in behandeling (het bestreden artikel 105, eerste lid, van de

wet van 28 december 2011). Bovendien dient rekening te worden gehouden met het principe van de niet-terugwerkende kracht van wetten, hetgeen tevens een algemeen rechtsbeginsel is (het bestreden artikel 106 van de wet van 28 december 2011). Het verlenen van terugwerkende kracht aan wetgeving kan rechtsonzekerheid doen ontstaan, zodat een verschil in behandeling dat daaruit zou voortvloeien enkel dan kan worden verantwoord indien er bijzondere omstandigheden voorhanden zijn.

A.2.2. In navolging van het arrest nr. 7/97 van 19 mei 1997 meent de verzoekende partij dat de wetgever overgaat tot een buitensporige aantasting van de pensioenrechten van een bepaalde categorie van statutaire ambtenaren, terwijl andere categorieën van personen werkzaam in de overheidssector door de bestreden bepalingen niet worden geraakt, te weten de statutaire ambtenaren die op 1 januari 2012 de leeftijd van 50 jaar hebben bereikt, de statutaire ambtenaren die deel uitmaken van de politie, de militairen of het rijdend personeel van de NMBS Holding, de categorie van personen die werkzaam zijn in de privésector en die pensioenrechten opbouwen in de eerste en de tweede pensioenpijler, de contractueel tewerkgestelde personen in de overheidssector die pensioenrechten opbouwen in de eerste en de tweede pensioenpijler, de federale parlementsleden, de leden van het Vlaams Parlement, enz.

A.2.3. Uit de parlementaire voorbereiding blijkt, volgens de verzoekende partij, dat de bestreden bepalingen erop gericht zijn besparingen door te voeren teneinde de overheidsfinanciën met 11,3 miljard euro te saneren in 2012. Evenwel merkt de verzoekende partij op dat de wijziging van de referentiewedden *de facto* geen enkele besparing zal opleveren in 2012 omdat de ambtenaren van de geïsoleerde categorie in 2012 nog niet pensioengerechtigd zullen zijn. Derhalve bestaat er geen enkel redelijk verband tussen de aangewende middelen en het beoogde doel. Bovendien gelden de bestreden bepalingen onbeperkt in de tijd, terwijl de parlementaire voorbereiding als verantwoording een eenmalige sanering aangeeft.

Daarnaast, dient, volgens de verzoekende partij, te worden vastgesteld dat, niettegenstaande de afdeling wetgeving van de Raad van State een algemene opmerking aangaande de mogelijke problemen met het gelijkheidsbeginsel heeft gemaakt, de bevoegde minister die opmerking heeft weerlegd, met de vaststelling dat de wetwijziging is ingegeven door de bedoeling de pensioenwetgeving in de overheidssector te moderniseren. Bovendien werd die wetwijziging, die *de facto* neerkomt op een verlaging van het pensioen van een bepaalde categorie van statutaire ambtenaren, doorgevoerd zonder enige vorm van sociaal overleg. De loutere verwijzing naar de veiligheid en de grondige politiehervormingen van 2001 en 2007 zijn tevens geenszins toereikend om het gemaakte onderscheid te verantwoorden.

A.3.1.1. De Ministerraad voert aan dat het enige middel aangaande het bestreden artikel 105, eerste lid, van de wet van 28 december 2011 ongegrond is, ofwel omdat er geen verschil in behandeling bestaat, ofwel omdat de te vergelijken categorieën van personen niet vergelijkbaar zijn.

Wat betreft de vergelijking tussen de statutaire ambtenaren, enerzijds, en het statutair personeel dat deel uitmaakt van de politie, de militairen en het rijdend personeel van de NMBS Holding, anderzijds, merkt de Ministerraad op dat artikel 105, eerste lid, van de wet van 28 december 2011 op alle hierboven opgesomde categorieën van personen van toepassing is. Artikel 38, 1° en 2°, van de wet van 5 augustus 1978 houdende economische en budgettaire hervormingen, waarnaar het bestreden artikel 105 verwijst, heeft een zeer ruim toepassingsgebied, en het bestreden artikel 105, 1°, bevat zelf geen specifieke uitzondering voor bepaalde categorieën van overheidspersoneel. Derhalve bestaat het door de verzoekende partij opgeworpen verschil in behandeling te dezen niet.

Wat betreft de statutaire ambtenaren, enerzijds, en de werknemers in de privésector en de publieke sector, anderzijds, is er, volgens de Ministerraad, geen vergelijking mogelijk. Zo zijn, volgens de vaste rechtspraak van het Hof (zie de arresten nrs. 4/2006, 73/2006, 17/91, 54/92), de pensioenstelsels van statutaire ambtenaren niet vergelijkbaar met die van de werknemers, aangezien elk systeem zijn eigen logica heeft, met zijn eigen financieringswijze, zijn eigen toekenningsvoorwaarden en zijn eigen doelstellingen. Ook aangaande de pensioenen van de contractuelen in overheidsverband is geen vergelijking mogelijk.

Wat betreft de statutaire ambtenaren, enerzijds, en de federale parlementsleden en de leden van het Vlaams Parlement, anderzijds, is er eveneens, volgens de Ministerraad, geen vergelijking mogelijk. De federale parlementsleden en de leden van het Vlaams Parlement worden aan een bijzonder statuut onderworpen, zij beschikken over eigen pensioenfondsen, waardoor zij buiten de klassieke pensioenstelsels van de sociale zekerheid vallen, en de financieringswijze van die pensioenfondsen is fundamenteel verschillend.

A.3.1.2. In ondergeschikte orde meent de Ministerraad te moeten opmerken dat de wijziging van de referentiewedde voor de pensioenberekening op een objectieve grondslag berust en pertinent is in het licht van de doelstellingen van de wetgever. Aangezien de overheid haar beleid steeds moet kunnen wijzigen aan de wisselende omstandigheden van het algemeen belang, komt het de wetgever toe te oordelen in hoeverre het opportuun is maatregelen te nemen met het oog op besparingen inzake rust- en overlevingspensioenen. Demografische ontwikkelingen, inzonderheid de jaarlijkse toename van het aantal gepensioneerden, gecombineerd met een langere levensduur, leiden jaarlijks tot stijgende kosten voor de federale overheid. Die demografische evolutie doet tegelijkertijd de uitgaven van de sociale zekerheid stijgen en de inkomsten ervan verminderen.

Het geheel van de maatregelen van de pensioenhervorming (de aangevochten maatregel is slechts één van de vier) is erop gericht niet alleen te saneren, maar ook, met het oog op de demografische evoluties, structurele hervormingen in de pensioenwetgeving door te voeren. Bovendien heeft de doelstelling van sanering wel reeds in 2012 effect, meer bepaald ten aanzien van die categorie van statutaire ambtenaren die lichamelijk niet meer geschikt zijn hun ambt te blijven uitoefenen en vóór de leeftijd van 50 jaar in ruste worden gesteld.

De impact op de toekomstige pensioenen zal, volgens de Ministerraad, niet onaanzienlijk zijn, maar binnen redelijke grenzen blijven. Bovendien wordt in een overgangsregeling voorzien, aangezien de nieuwe regeling enkel van toepassing is op de statutaire ambtenaren die op 1 januari 2012 nog niet de leeftijd van 50 jaar hebben bereikt.

A.3.2.1. De Ministerraad voert aan dat het enige middel aangaande het bestreden artikel 106 van de wet van 28 december 2011 ongegrond is, aangezien artikel 106 enkel voor de toekomst geldt en geen terugwerkende kracht heeft. De overgangsregeling van artikel 106 van de wet van 28 december 2011 heeft tot gevolg dat wie op 1 januari 2012 minstens 50 jaar oud was, de berekeningswijze van zijn pensioen op basis van de laatste vijf loopbaan jaren behoudt. Artikel 105 zal dus enkel gevolgen hebben voor de andere categorie van statutaire ambtenaren die op 1 januari 2012 nog geen 50 jaar waren. Aangezien de leeftijd voor vervroegd pensioen vanaf 2016 62 jaar zal bedragen (artikelen 85 tot 92 van de wet van 28 december 2011), zal een ambtenaar die op 1 januari 2012 nog geen 50 jaar oud is, ten vroegste pas in 2024 met pensioen kunnen gaan. Die nieuwe berekening op basis van de referentiewedde van de laatste 10 loopbaan jaren zal dus voor de meeste ambtenaren pas vanaf 2024 gevolgen hebben.

Zowel het Grondwettelijk Hof als het Hof van Cassatie en de Raad van State bevestigen dat een nieuwe wetgevende akte op grond van de normale regel van de onmiddellijke inwerkingtreding ook van toepassing is op rechtsgevolgen van voordien voorgevallen feiten. Een nieuwe bepaling regelt dus niet alleen de rechtstoestand die is ontstaan na de inwerkingtreding ervan, maar ook de rechtstoestand van de bestaande en toekomstige gevolgen van feiten die vóór de inwerkingtreding zijn ontstaan. *In casu* strekt artikel 106, volgens de Ministerraad, enkel ertoe de inwerkingtreding van artikel 105 uit te stellen voor de categorie van de statutaire ambtenaren die op 1 januari 2012 de leeftijd van 50 jaar hebben bereikt.

De Ministerraad wijst er tevens op dat artikel 106 enkel een werking heeft voor de toekomst. Definitief voltrokken toestanden worden niet gewijzigd : pensioenen van ambtenaren die reeds in ruste zijn gesteld, zullen niet onderhevig zijn aan de bepalingen van het bestreden artikel 105. Dit is een belangrijk verschil met het door de verzoekende partij geciteerde arrest nr. 7/97, waar er wel degelijk sprake was van een retroactieve toepassing van een nieuwe berekeningswijze op een reeds toegekend pensioen.

A.3.2.2. In ondergeschikte orde voert de Ministerraad aan dat er een redelijke verantwoording bestaat voor de inwerkingtreding van de nieuwe berekeningsregels ten aanzien van statutaire ambtenaren die op 1 januari 2012 de leeftijd van 50 jaar nog niet hebben bereikt.

Allereerst berust het gemaakte onderscheid, volgens de Ministerraad, op een objectief criterium, namelijk het bepalen van een ogenblik in de toekomst wanneer de nieuwe berekeningsregels van de referentiewedde in werking zullen treden, en is die keuze redelijk verantwoord in het licht van de doelstelling van de wetgever. De wetgever beschikt immers over een ruime beleidsvrijheid inzake de keuze van de personen die betrokken zijn bij rechtstoestanden die onder het toepassingsgebied van de nieuwe regeling zullen vallen. Daarnaast beschikt de wetgever over de keuze om de nieuwe regeling onmiddellijk van toepassing te verklaren, dan wel in een overgangsregeling te voorzien.

Te dezen heeft de wetgever ervoor gekozen geen al te bruuske wijzigingen van bestaande toestanden door te voeren. Hij meende voorts dat het weinig billijk zou zijn om vijftigers en zestigers die dicht bij hun pensioen staan, en dus heel hun loopbaan ervan uitgingen dat hun pensioen op basis van de laatste vijf loopbaan jaren zou worden berekend, onmiddellijk aan de nieuwe regels te onderwerpen. Bovendien is de vroegere norm die de referentiewedde bepaalde op de laatste vijf jaar ingevoerd door artikel 8 van de algemene wet van 21 juli 1844 op de burgerlijke en kerkelijke pensioenen, zodat het verantwoord is een aanpassing ervan pas na een aantal jaren gevolgen te laten hebben.

- B -

B.1.1. De artikelen 105, eerste lid, en 106 van de wet van 28 december 2011 houdende diverse bepalingen maken deel uit van titel 8 (« Pensioenen »), hoofdstuk 1 (« Pensioenen van de overheidssector »), afdeling 4 (« Berekening van het pensioen op de tien laatste loopbaan jaren ») van die wet.

Artikel 105, eerste lid, bepaalt :

« Niettegenstaande elke andere wettelijke, reglementaire of contractuele bepaling worden de pensioenen bedoeld in artikel 38, 1° en 2°, van de wet van 5 augustus 1978 houdende economische en budgettaire hervormingen en in artikel 80 van de wet van 3 februari 2003 houdende diverse wijzigingen aan de wetgeving betreffende de pensioenen van de openbare sector met ingang van 1 januari 2012 berekend op basis van een referentiewedde die gelijk is aan de gemiddelde wedde van de laatste tien loopbaan jaren of van de volledige duur van de loopbaan als die minder dan tien jaar bedraagt ».

Artikel 106 bepaalt :

« Artikel 105 treedt in werking op 1 januari 2012. Dit artikel is evenwel niet van toepassing op de personen die, op 1 januari 2012, de leeftijd van 50 jaar hebben bereikt of, indien het een overlevingspensioen betreft, de rechthebbende of één van de rechthebbenden deze leeftijd heeft bereikt op 1 januari 2012 ».

B.1.2. Elk pensioen voor statutaire ambtenaren wordt berekend overeenkomstig de volgende formule : $\text{tantième} \times \text{referentiewedde} \times \text{aantal aanneembare dienstjaren}$. De wet van 28 december 2011 houdende diverse bepalingen voert vier maatregelen in om de kostprijs van de overheidspensioenen te beheersen :

1. de verhoging van de pensioenleeftijd van 60 naar 62 jaar om een onmiddellijk of uitgesteld rustpensioen te genieten (artikelen 85 tot 92 van de wet van 28 december 2011);

2. de aanpassing van de toepasselijke tantièmes (artikelen 93 tot 100 van de wet van 28 december 2011);

3. de beperking van de inaanmerkingneming van de periodes van vrijwillige loopbaanonderbreking na 1 januari 2012 tot één jaar (artikelen 101 tot 104 van de wet van 28 december 2011);

4. de wijziging van de referentiewedde.

B.2. De bestreden bepalingen voeren in het stelsel van de rust- en overlevingspensioenen een wijziging in van de referentiewedde. Met ingang van 1 januari 2012 worden de overheidspensioenen berekend op basis van een referentiewedde die gelijk is aan de gemiddelde wedde van de laatste tien loopbaan jaren of van de volledige duur van de loopbaan als die minder dan tien jaar bedraagt.

B.3. De verzoekende partij voert aan dat de wetgever overgaat tot een buitensporige aantasting van de pensioenrechten van een bepaalde categorie van statutaire ambtenaren, terwijl andere categorieën van personen werkzaam in de overheidssector door de bestreden bepalingen niet worden geraakt, te weten de statutaire ambtenaren die op 1 januari 2012 de leeftijd van 50 jaar hebben bereikt, de statutaire ambtenaren die deel uitmaken van de politie, de militairen of het rijdend personeel van de NMBS Holding, de categorie van personen die werkzaam zijn in de privésector en die pensioenrechten opbouwen in de eerste en de tweede pensioenpijler, de contractueel tewerkgestelde personen in de overheidssector die pensioenrechten opbouwen in de eerste en de tweede pensioenpijler, de federale parlementsleden en de leden van het Vlaams Parlement.

B.4. De bestreden bepalingen maken deel uit van een meerjarenplan tot sanering van de overheidsfinanciën en tot instandhouding van de welvaart (*Parl. St.*, Kamer, 2011-2012, DOC 53-1952/003, p. 17). Volgens de bevoegde minister zijn de voorgestane maatregelen « verstrekkend [...], maar maatschappelijk verantwoord. Die maatregelen zijn noodzakelijk om ervoor te zorgen dat men de pensioenen kan blijven uitbetalen. Het idee achter de maatregelen is dat men de mensen moet overtuigen om langer te werken » (*Parl. St.*, Kamer, 2011-2012, DOC 53-1952/011, p. 20).

De hervorming van de berekening van de referentiewedde kadert aldus in de doelstelling van de wetgever om een geheel van maatregelen te nemen die erop gericht zijn structurele pensioenhervormingen door te voeren met het oog op het op lange termijn beheersen van de budgettaire kosten van de vergrijzing.

B.5. Het komt de wetgever toe te oordelen in hoeverre het opportuun is maatregelen te nemen met het oog op besparingen inzake rust- en overlevingspensioenen.

Aangezien die pensioenen met overheidsfondsen worden gefinancierd, moet de last die op de Staat weegt, kunnen worden gewijzigd wanneer de sanering van de openbare financiën of het tekort in de sociale zekerheid zulks vereisen.

B.6. Indien evenwel bij wettelijke bepalingen bepaalde categorieën van personen zijn beoogd en andere, vergelijkbare categorieën niet, dient het Hof te onderzoeken of de bestreden bepalingen evenredig zijn met het nagestreefde doel en of zij geen onevenredige gevolgen hebben ten aanzien van de situatie van de ene of de andere van die categorieën van personen.

B.7.1. Overeenkomstig artikel 105, eerste lid, van de wet van 28 december 2011 zijn de statutaire ambtenaren die deel uitmaken van de politie, de militairen en het rijdend personeel van de NMBS Holding, onderworpen aan de nieuwe regeling inzake de referentiewedde; die is immers van toepassing op alle pensioenen zoals bedoeld in artikel 38, 1° en 2°, van de wet van 5 augustus 1978 houdende economische en budgettaire hervormingen en in artikel 80 van de wet van 3 februari 2003 houdende diverse wijzigingen aan de wetgeving betreffende de pensioenen van de openbare sector. De nieuwe regeling geldt bovendien ongeacht andere wettelijke en reglementaire bepalingen of contractuele bedingen.

Volgens de parlementaire voorbereiding heeft de vermelde wet van 5 augustus 1978 een zeer ruim toepassingsgebied. Immers, « opdat de voorgestelde maatregelen een zowel doeltreffend als rechtvaardig karakter zouden hebben, acht de Regering het noodzakelijk deze toepassing te doen vinden op alle pensioenen van de overheidssector, in de meest ruime zin van dat woord » (*Parl. St.*, Kamer, 1977-1978, nr. 450/1, p. 53). Bovendien worden door artikel 105, eerste lid, van de wet van 28 december 2011 geen specifieke uitzonderingen ingevoerd voor bepaalde categorieën van overheidsperoneel. Aangezien de voormelde

categorieën van personeelsleden van de overheidssector vallen onder het toepassingsgebied van artikel 105, eerste lid, van de wet van 28 december 2011 bestaat het door de verzoekende partij opgeworpen verschil in behandeling niet.

B.7.2. Wat de vergelijking betreft met de personeelsleden in de privésector, de contractuele personeelsleden in de publieke sector en de federale en regionale parlementsleden, is het verschil niet zonder redelijke verantwoording, rekening houdend met de objectieve verschillen die te dezen bestaan tussen de bovenvermelde categorieën van personeelsleden en de statutaire ambtenaren, en met het doel van de wetgever. De pensioenregelingen zijn verschillend zowel wat het doel, de financieringswijze als de toekenningsvoorwaarden ervan betreft. Bovendien wordt alleen in de pensioenregeling van de statutaire ambtenaren onder meer uitgegaan van een referentiewedde, zodat een wijziging van die referentiewedde enkel op hen van toepassing kan zijn.

B.7.3. Wat de vergelijking betreft met de statutaire ambtenaren die op 1 januari 2012 de leeftijd van 50 jaar hebben bereikt, dient te worden vastgesteld dat het verschil in behandeling niet voortvloeit uit het bestreden artikel 105, eerste lid, van de wet van 28 december 2011, maar uit het bestreden artikel 106, zodat beide artikelen samen dienen te worden onderzocht.

B.8. De verzoekende partij is van oordeel dat de wetgever overgaat tot een buitensporige aantasting van de pensioenrechten van de statutaire ambtenaren die op 1 januari 2012 nog niet de leeftijd van 50 jaar hebben bereikt, terwijl de pensioenrechten van de statutaire ambtenaren die op 1 januari 2012 wel de leeftijd van 50 jaar hebben bereikt, niet worden aangetast. Bovendien gebeurt dit, volgens de verzoekende partij, met terugwerkende kracht, waarvoor evenwel geen bijzondere omstandigheden zouden bestaan die dit verantwoorden.

B.9.1. Het feit dat de wet van 28 december 2011 de referentiewedde wijzigt, is niet van die aard dat het op discriminerende wijze de rechtszekerheid in het gedrang zou kunnen brengen. Het is het gewone gevolg van elke wettelijke regel dat hij wordt geacht van onmiddellijke toepassing te zijn niet alleen op feiten die zich voordoen na zijn inwerkingtreding, maar ook op rechtsgevolgen van voordien voorgevallen feiten.

Bovendien is artikel 106 van de wet van 28 december 2011 een overgangsbepaling waarbij de wetgever ervoor heeft geopteerd de inwerkingtreding van artikel 105 van de wet van

28 december 2011 uit te stellen voor die categorie van statutaire ambtenaren die op 1 januari 2012 de leeftijd van 50 jaar hebben bereikt. Een regel kan slechts als retroactief worden gekwalificeerd wanneer hij van toepassing is op feiten, handelingen en toestanden die definitief waren voltrokken op het ogenblik dat hij in werking is getreden. Het feit dat die overgangsbepaling niet van toepassing is op andere categorieën van statutaire ambtenaren is eveneens niet van die aard dat het de grondwettigheid van de bestreden bepalingen in het gedrang zou kunnen brengen.

B.9.2. Een overgangsregeling kan slechts als discriminerend worden beschouwd wanneer die tot een verschil in behandeling leidt waarvoor geen redelijke verantwoording bestaat of indien aan het vertrouwensbeginsel op buitensporige wijze afbreuk wordt gedaan.

B.9.3. Het door de wetgever gemaakte onderscheid berust op een objectief criterium, namelijk de omstandigheid dat de statutaire ambtenaar al dan niet op 1 januari 2012 de leeftijd van 50 jaar heeft bereikt.

B.9.4. Bovendien is het door de wetgever gemaakte onderscheid pertinent en in redelijkheid te verantwoorden. Enerzijds, blijft de impact van de wijziging van de referentiewedde binnen redelijke grenzen. Daarnaast zal voor de overgrote meerderheid van de statutaire ambtenaren de berekening van het pensioen op zijn vroegst pas aan de orde komen tegen 2024, zodat zij voldoende tijd hebben zich aan de nieuwe situatie aan te passen (*Parl. St.*, Kamer, 2011-2012, DOC 53-1952/011, p. 20).

Anderzijds, oordeelde de wetgever dat het weinig billijk zou zijn om oudere ambtenaren die reeds dicht bij hun pensioen staan, onmiddellijk aan de nieuwe regels te onderwerpen. In de parlementaire voorbereiding is daaromtrent gesteld :

« Bij de totstandkoming van het regeerakkoord zijn dan ook talrijke progressieve maatregelen overwogen die een verdere modernisering van de pensioenwetgeving in de overheidssector beogen, zonder te raken aan de verworven rechten en de verwachtingen van generaties die de huidige pensioenleeftijd naderen. Het is dan ook om deze redenen van geleidelijkheid dat overgangsmaatregelen op basis van verschillende leeftijden zijn vastgesteld » (*Parl. St.*, Kamer, 2011-2012, DOC 53-1952/016, p. 11).

B.10. Het enige middel is niet gegrond.

Om die redenen,

het Hof

verwerpt het beroep.

Aldus uitgesproken in het Nederlands, het Frans en het Duits, overeenkomstig artikel 65 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof, op de openbare terechtzitting van 17 januari 2013.

De griffier,

De voorzitter,

P.-Y. Dutilleux

M. Bossuyt